

**KAMMARRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Migrationsöverdomstolen
Avdelning 01

DOM

2016-04-01
Meddelad i Stockholm

Mål nr UM 4762-15

KLAGANDE

Migrationsverket

MOTPART

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Malmö; migrationsdomstolens dom
den 21 maj 2015 i mål nr UM 6083-14
(Migrationsverkets ärende nr 10-267754)

SAKEN

Uppehållstillstånd m.m.

MIGRATIONSÖVERDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Migrationsöverdomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

har haft uppehållstillstånd för studier som avser utbildning på forskarnivå under sammanlagt fyra år mellan den 1 augusti 2007 och den 4 augusti 2011. Efter att avlagt teknologie doktorsexamen lämnade han Sverige. Den 28 juli 2014 ansökte om permanent uppehållstillstånd. Migrationsverket avslog ansökan den 14 november 2014. Beslutet motiverades med att det är omständigheterna vid tidpunkten för verkets beslut som är avgörande för prövningen. Vid denna tidpunkt hade inte haft uppehållstillstånd för studier som avser utbildning på forskarnivå i sammanlagt fyra år under de senaste sju åren.

överklagade Migrationsverkets beslut till Förvaltningsrätten i Malmö, migrationsdomstolen, som biföll överklagandet och beviljade honom permanent uppehållstillstånd med i huvudsak följande motivering. Det är ostridigt att har haft uppehållstillstånd för doktorandstudier i fyra år. I den aktuella bestämmelsen, 5 kap. 5 § utlänningslagen (2005:716), finns inte angivet från vilken tidpunkt beräkningen av sjuårsperioden ska göras. Inte heller finns det någon ledning i förarbetena till nu aktuell bestämmelse. Bedömningen enligt 5 kap. 5 § utlänningslagen, och de frister som ställs upp, skiljer sig från de mål som tidigare har behandlats av Migrationsöverdomstolen där tidpunkten för prövningstillfället bedömts vara avgörande. När det gäller förvärv av medborgarskap är det t.ex. hemvisten och längden på uppehållstillståndet som kan bli avgörande. Det rör sig dock inte om några kvalificeringsfrister som kan löpa ut beroende på att handläggningstiden fördröjts. Inte heller kan en prövning enligt 5 kap. 5 § utlänningslagen jämföras med bedömningen av en anknytning eller skyddsskäl. I sådana mål är det väsentligt att utgå från aktuella omständigheter vid bedömningen och det hade blivit missvisande att utgå från de omständigheter som förelåg vid ansökningstillfället. Mot denna bakgrund finns det skäl att göra avsteg från principen om att det är omständigheterna vid prövningstillfället som ska vara avgörande. I annat fall

skulle en utlännings möjlighet att kvalificera sig för ett sådant uppehållstillstånd bli beroende av handläggningstiden. Detta skulle i sin tur leda till olika och orättvisa konsekvenser för de enskilda sökandena. En annan slutsats skulle inte vara rimlig. har således haft uppehållstillstånd för doktorandstudier i fyra år under de senaste sju åren och han ska därför beviljas permanent uppehållstillstånd.

YRKANDEN M.M.

Migrationsverket yrkar att Migrationsöverdomstolen fastställer verkets beslut den 14 november 2014 att avslå ansökan om permanent uppehållstillstånd. Till stöd för sin talan anför Migrationsverket i huvudsak följande. Möjligheten för doktorander att kvalificera sig för permanent uppehållstillstånd infördes den 1 juli 2014. Bestämmelsen motiveras i förarbetena med att doktorander ofta tillbringar lång tid i Sverige och därigenom får en verklig anknytning till det svenska samhället. I förarbetena framhålls att förutsättningarna att bevilja permanent uppehållstillstånd bör motsvara de som gäller för arbetskraftsinvandrare. Det anges också att doktorander får samma förutsättningar som arbetskraftsinvandrare att i viss utsträckning göra uppehåll mellan tillståndsperioderna och lämna Sverige, utan att det påverkar utsikterna att beviljas ett permanent uppehållstillstånd. Det är en allmän förvaltningsrättslig princip att omständigheterna vid tidpunkten för prövningstillfället är avgörande för bedömningen. Detta gäller även inom utlänningsrätten. I 5 kap. 5 § utlänningslagen anges inte från vilken tidpunkt beräkningen av tidsfristen ska göras. Inte heller finns det någon ledning att finna i förarbetena. Utgångspunkten är därför att det är omständigheterna vid prövningstillfället som är avgörande vid tillämpningen av bestämmelsen.

bestrider bifall till överklagandet.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Enligt 5 kap. 5 § första stycket 2 utlänningslagen får permanent uppehållstillstånd beviljas en utlänning som i sammanlagt fyra år under de senaste sju åren haft uppehållstillstånd för studier som avser utbildning på forskarnivå.

Frågan i målet är alltså om den sjuåriga kvalificeringsperioden ska räknas från tidpunkten för ansökan om permanent uppehållstillstånd eller från tidpunkten för Migrationsverkets prövning av densamma.

Bestämmelsen i 5 kap. 5 § utlänningslagen ger forskarstuderande möjlighet att kvalificera sig för permanent uppehållstillstånd på samma sätt som de som haft uppehållstillstånd i Sverige på grund av arbete. I förarbetena till bestämmelsen har framhållits att doktorander ofta tillbringar lång tid i Sverige och får en verklig anknytning till det svenska samhället. Att ge dessa möjlighet att kvalificera sig för permanent uppehållstillstånd ansågs därför stå i överensstämmelse med målen för den svenska forskningspolitiken i övrigt. Det framgår dock inte från vilken tidpunkt den sjuåriga kvalificeringsperioden ska räknas. (Se prop. 2013/14:213 s. 34.)

Migrationsöverdomstolen har i ett flertal avgöranden uttalat att det är omständigheterna vid tidpunkten för prövningen som ska ligga till grund för bedömningen (se bl.a. MIG 2007:5, MIG 2013:15, MIG 2013:22 och MIG 2014:6). Migrationsöverdomstolen har dock i andra mål som gällt olika villkor knutna till en viss kvalificeringstid som angetts i bestämmelsen funnit att villkoren istället ska vara uppfyllda vid tidpunkten för ansökningstillfället. Så har skett i avgörandet MIG 2010:3, som avsåg en ansökan om uppehållstillstånd p.g.a. arbete enligt 5 kap. 15 a § utlänningslagen, där anställningstiden om minst sex månader ska vara uppfylld vid tidpunkten för ansökningstillfället. I målet anförde Migrationsöverdomstolen även att en beräkning utifrån en senare tidpunkt än ansökningstillfället skulle leda till att en utlännings möjlighet att kvalificera

sig för ett uppehållstillstånd blev beroende av handläggningstidens längd och att detta i sin tur skulle leda till olika och orättvisa konsekvenser för de enskilda sökandena.

I avgörandet MIG 2014:23 som avsåg förvärv av svenskt medborgarskap genom anmälan, vilket bl.a. förutsätter fem års hemvist i Sverige, uttalade Migrationsöverdomstolen att förutsättningarna för förvärv av svenskt medborgarskap genom anmälan ska vara uppfyllda vid tidpunkten för anmälan.

Migrationsöverdomstolen gör följande bedömning

Utlänningslagen innehåller en rad bestämmelser som gör det möjligt för utländska medborgare att ansöka om olika former av tillstånd, som t.ex. uppehållstillstånd, arbetstillstånd och ställning som varaktigt bosatt. Om det är omständigheterna vid tidpunkten för prövningen eller vid ansökningstillfället som ska ligga till grund för bedömningen måste bero på vad ansökan gäller och vilka omständigheter som är föremål för prövning.

Beträffande bestämmelsen i 5 kap. 5 § utlänningslagen har Migrationsöverdomstolen i MIG 2015:20 konstaterat att lagstiftaren genomfört olika åtgärder som syftar till att skapa ökade möjligheter för utländska medborgare att arbeta och röra sig mellan Sverige och ett eller flera andra länder. På motsvarande sätt har lagstiftaren även velat underlätta rörligheten för den som bedriver studier på forskarnivå.

Handläggningen av ansökningar om uppehållstillstånd som görs från utlandet kan i vissa fall ta lång tid. Om inte ansökningstillfället får vara avgörande vid ansökningar enligt 5 kap. 5 § utlänningslagen blir möjligheten att kvalificera sig för ett permanent uppehållstillstånd beroende av handläggningstidens längd. Detta kan leda till olika och orättvisa konsekvenser för de enskilda sökandena, något som inte kan anses stå överensstämmelse med lagstiftarens syfte med att ge utlänningar som har

bedrivit forskarstudier i Sverige möjlighet att beviljas permanent uppehållstillstånd i vissa fall. Eftersom den enskilde inte kan råda över handläggningstiden bör man vid prövningen av dessa ansökningar utgå från förhållandena vid ansökningstillfället. Migrationsöverdomstolen instämmer därmed i migrationsdomstolens bedömning. Överklagandet ska därför avslås.

Domen får inte överklagas (16 kap. 9 § tredje stycket utlänningslagen).

lagman
ordförande

kammarrättsråd

kammarrättsråd
referent

föredragande